Phineq handleiding

Fundingmodule

Deze publicatie is enkel bestemd voor Phineq-licentiehouders en hun geregistreerde gebruikers en mag op generlei wijze worden verspreid t.a.v. derden.

Wolters Kluwer

>>

Inhoud

Doel van de fundingmodule ... **3**
Methodiek van de funding module ... **3**
Bepalen van de financiele doelstellingen en de doelwaarde ... **3**
Groeperen van balansen tot doelwaarden ... 5
Principe ... 5
Hoe de groepering instellen? ... 5
Groepering per periode: familiale periode vs periode langstlevende partner ... 6
Limieten van groepering ... 8
Geen impact op de rapportering van cashflows ... 8
Bepalen van volgorde van belegging: early vs late funding ... **9**
Funding van de doelwaarde ... 10
Bepalen van de volgorde van financiering van de doelwaarden ... **12**
Liquide reserve/buffer ... **14**
Het beleggingsuniversum ... **15**
Investeringsprofielen ... 15
Beperken van het beleggingsuniversum ... 15
Het meest geschikte investeringsprofiel ... **16**
Bedrag van de funding: actualisatie ... **16**
Het portefeuillevoorstel: benodigde / vrij beschikbare portefeuille /buffer ... **17**
Funding topics ... **18**
Risk basket (under construction) ... 18
Zakelijke rechten ... 20
Maatschap ... 20
Deficit: wat als de berekening een tekort aangeeft? ... 20

Doel van de fundingmodule

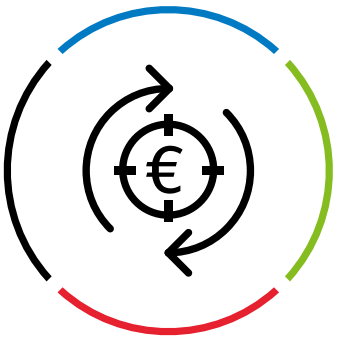

Het doel van de Fundingmodule is tweeërlei:

1. nagaan of een persoon of een gezin **voldoende financiële middelen** heeft om al zijn financiële doelstellingen te realiseren.
2. als het antwoord op voorgaande vraag positief is- zoeken naar een **portefeuille-samenstelling** die maximaal is afgestemd op die financiële doelstellingen.

Onder het woord “Funding” moet “financiering van een toekomstige uitgave” worden verstaan: **hoeveel financiële middelen moet u inzetten om een bepaald doel te bereiken?**

Methodiek van de funding module

Verwerken van de input

- Inventariseren van de financiële doelstellingen
- Matching-principe van inkomsten en uitgaven
- Groeperen van inkomsten en uitgaven

Berekeningsparameters instellen

- Bepalen volgorde beleggingen (early / late funding)
- Bepalen volgorde financiering doelstellingen
- Bepalen van het beleggingsuniversum, rekening houdend met het risicoprofiel van de belegger

Berekenen

- Bepalen eigendom van de doelwaarden
- Berekenen van de waarde van de financiering per eigenaar / referentiewaarde/ liquide buffer
- Bepalen van het beleggingsproduct met de beste return voor elke doelstelling, rekening houdend met de beleggingshorizon van de doelstelling en het risicoprofiel van de belegger
- Berekenen van de funding: actualisatie

Resultaat

- Portefeuillevoorstel op basis van compartimenten: funding/vrij beschikbaar/buffer

Bepalen van de financiele doelstellingen en de doelwaarde

In feite is de definitie van **financiële doelstellingen** relatief eenvoudig: het gaat om de geplande **uitgaven**, zoals bijvoorbeeld een maandelijks leefbudget, de afbetaling van leningen, jaarlijks terugkerende uitgaven zoals reizen, studiegelden, belastingen..., uitzonderlijke uitgaven zoals aankoop van een wagen, een boot...

Wij hanteren het principe dat iedereen aan de basis voor zichzelf moet kunnen zorgen, met dien verstande dat we ook gemeenschappelijke CF toelaten. Vandaar het belang om goed het onderscheid tussen de verschillende **eigenaars** van cashflows voor ogen te houden.

In elke berekening kunnen we 2 periodes onderscheiden, een eerste periode waarbij beide partners nog in leven zijn en een tweede periode, die enkel loopt in hoofde van de langstlevende partner.

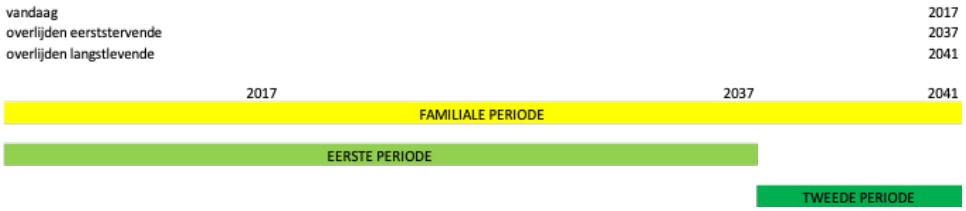

We kunnen in totaal **5 soorten cashflows** onderscheiden, op basis van hun eigenaar en de periode waarin ze vallen:

A. Cashflows eigen aan de partner met de kortste levensverwachting (vallen per definitie in de Eerste Periode).
B. Cashflows eigen aan de langstlevende partner in de eerste periode.
C. Cashflows eigen aan de langstlevende partner in de tweede periode.
D. Cashflows die gemeenschappelijk zijn tijdens de eerste periode.
E. Cashflows die tijdens de eerste periode gemeenschappelijk waren, maar verdergezet worden na het overlijden van de eerststervende, waar ze dan eigen worden van de langstlevende.

Voor meer details over de vraag wanneer een cashflow eigen of gemeenschappelijk is, verwijzen we naar de documentatie “CASHFLOWMODULE”.

We brengen voor elke CF-eigenaar op elke toekomstige datum de uitgaven en de inkomsten in kaart. We houden in deze eerste fase nog geen rekening met beleggingen en de inkomsten daarop: we isoleren dus de inkomsten en uitgaven van de financieringsmiddelen om zo te komen tot een “operationeel” financieel resultaat (positief of negatief) per CF-eigenaar.

In de mate dat de som van die inkomsten niet in staat is om de uitgaven van die datum te dekken, ontstaat er een **Negatieve Balans**. In de mate dat de som positief is, spreken we van een **Positieve Balans**.

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10
Inkomsten	5.000,00	5.000,00	5.000,00	5.000,00	100.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00
Uitgaven	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00	-4.000,00
Balans	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	96.000,00	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00
Positieve Balans	1.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	96.000,00	-	-	-	-	-
Negatieve Balans	-	-	-	-	-	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00	-3.000,00

De 5 soorten cashflows worden vervolgens omgerekend naar slechts **3 soorten** Negatieve Balansen (de kleuren verwijzen naar de kleuren van de 5 soorten CF hierboven):

1. Eigen Negatieve Balansen van de partner met de kortste levensverwachting: resultaat van de som van de hierboven onder “A” vernoemde CF
2. Eigen Negatieve Balansen van de partner met de langste levensverwachting: resultaat van de som van de hierboven onder “B, C en E” vernoemde CF
3. Gemeenschappelijke Negatieve Balansen: hierboven resultaat van de som van de hierboven onder “D” vernoemde CF

Groeperen van balansen tot doelwaarden

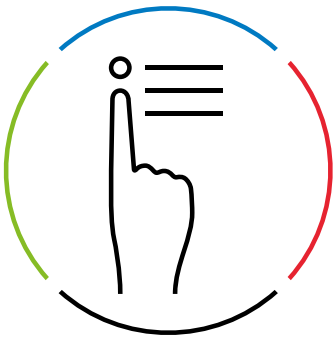

Noot: vanaf dit punt moet alles worden gelezen vanuit het standpunt van één eigenaar van een set Positieve en Negatieve Balansen.

Principe

Wanneer iemand een recurrent inkomen heeft dat ruim voldoende is om zijn of haar toekomstige uitgaven te dekken, kan het toch voorvallen dat op bepaalde datums een Negatieve Balans verschijnt omdat de uitgaven een of meer dagen vroeger vallen dan de inkomsten.

Voorbeeld: gesteld dat iemand zijn lening moet aflossen op elke 1ste van de maand, terwijl zijn werkgever zijn inkomen pas de 5de van elke maand op zijn rekening stort, dan zullen we in principe zien dat er elke maand een tekort is.

Strikt gezien is de berekening weliswaar correct maar gaat ze op die manier soms in tegen de intuïtie. Daarom bieden we de mogelijkheid om binnen bepaalde intervallen alle cashflows te groeperen.

De som van de Positieve en Negatieve Balansen binnen een gegeven groepeerinterval zullen leiden tot een effectief te financieren bedrag: de **"Doelwaarde"**.

De groepering kan ook worden ingesteld op kwartaal- en zelfs op jaarbasis. Dit kan in de praktijk nuttig zijn wanneer de betaaldatum toch niet echt vast staat of wanneer er een voldoende lange betaaltermijn wordt geboden.

Stel dat iemand bijvoorbeeld een belangrijke renovatie aan zijn woning wil uitvoeren op 1/4/2020, en u weet dat hij op 1/6/2020 een kapitaal binnen krijgt waarmee hij die werken kan betalen, dan kunt u groeperen op kwartaalbasis, aangenomen dat u weet dat u de uitgevoerde werken pas op bijvoorbeeld 1/7/2020 moet betalen. Dan kunt u gerust met dat kapitaal van 1/6/2020 rekening houden.

Hoe de groepering instellen?

De functionaliteit voor het groeperen van cashflows ziet u op het versiescherm van het dossier, waar u twee keuzes moet maken:

- Het tijdsinterval (CF supra)
- Het moment waarop binnen het gekozen tijdsinterval de fundingberekening de cashflows gaat groeperen, bij het begin, in het midden of het op het einde.

De hierbij gehanteerde conventie is de volgende:
- Start → de eerste dag van de maand, het kwartaal of het jaar.
  Middle → respectievelijk de 15de van de maand (Monthly), de 15de van de tweede maand van het kwartaal (Quarterly) of 1 juli van het jaar (Yearly).
- End → de laatste dag van de maand, het kwartaal of het jaar.
  Kan dus 28, 29, 30 of 31 zijn, naargelang de maand en het (schrikkel)jaar.

De combinatie van beide keuzes leidt voor elk interval tot een **Doeldatum**, voor zover de Doelwaarde negatief is.

Groepering per periode:
familiale periode vs periode langstlevende partner

CF-groepering gebeurt per periode, om ervoor te zorgen dat ze niet tot gevolg heeft dat een CF uit de tweede periode (dat is de periode nà het eerste overlijden) plots in de eerste periode zou vallen door de groepering. Voorbeeld: stel dat we groeperen op kwartaalbasis met als positie “Start” en dat het eerste overlijden valt op 10 april en er een cashflow uit de nalatenschap valt op 1 mei, dan zou deze laatste door de groepering op 1 april terechtkomen, en dat is voor het overlijden, wat uiteraard niet logisch is…

De referentiedatum voor het bepalen van de **periode** (eerste of tweede periode van de berekening) waarin de CF valt, moet dus de datum van de CF zelf zijn.

Enkel voor datums die in principe vallen in het groepeer**interval** waarin ook het eerste overlijden valt, krijgen eventueel een bijzondere behandeling, die verschilt naargelang deze datums voor of na de overlijdensdatum vallen.

Hierdoor kan het gebeuren dat een CF naar een vorig of volgend groepeerinterval wordt verschoven, maar zo blijft hij in ieder geval in de berekeningsperiode waartoe hij behoort.

Een voorbeeld:

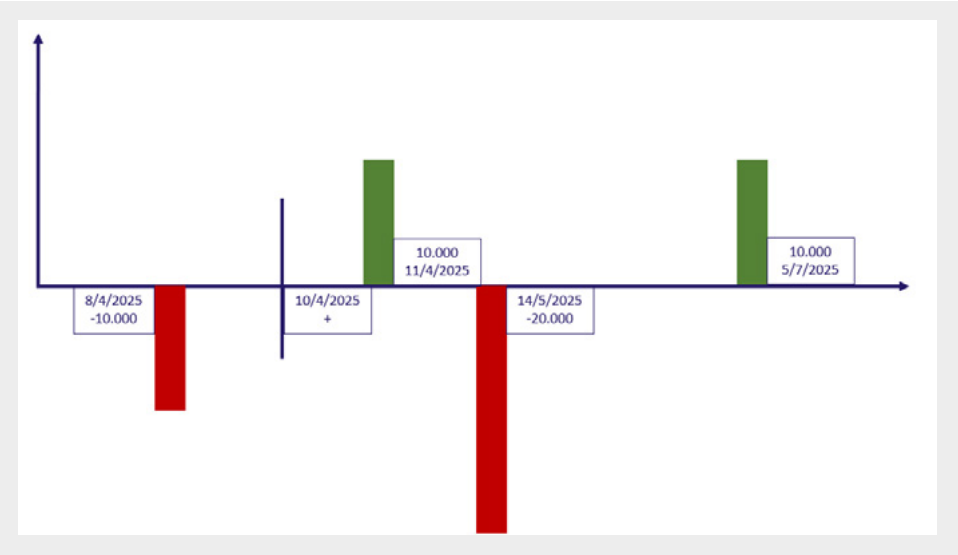

- Groepeerniveau = Trimestrieel/**Begin**
- Overlijden op 10/4/2025
- Uitgave op 8/4/2025 van -10.000
- Inkomen op 11/4/2025 (CF uit erfenis van eerststervende partner) van 10.000
- Uitgave op 14/5/2025 van -20.000
- Inkomen op 5/7/2025 van 10.000

Normaal gezien zouden de CF van 8/4/2025, 11/4/2025 en 14/5/2025 samenvallen in hetzelfde groepeerinterval: het tweede trimester van 2025, met als groepeerdatum 1/4/2025. Dat zou echter tot gevolg hebben dat de CF uit erfenis van de eerststervende partner plots naar de eerste periode verhuist, wat natuurlijk niet logisch is.

Daarom is er een bijzondere regeling voor CF die in het groepeerinterval liggen waar ook de datum van het eerste overlijden in ligt:

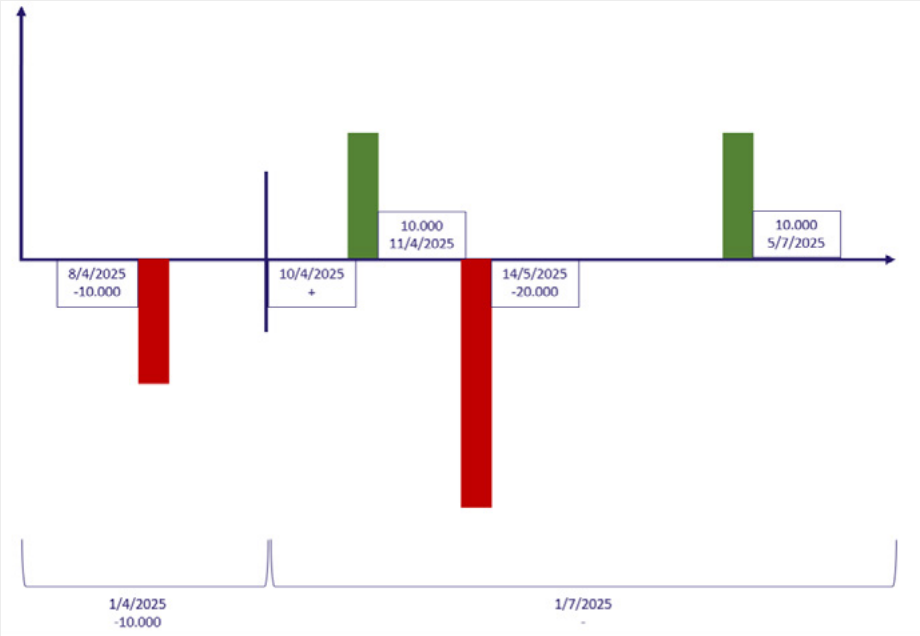

- CF die voor deze datum liggen, worden gegroepeerd zoals dat normaal gebeurt: in casu wordt de CF van 8/4/2025 dus op gegroepeerd op 1/4/2025
- CF die nà deze datum liggen, worden gegroepeerd in het eerstvolgende interval nà het interval waarin de overlijdensdatum valt. In casu is dat dus op 1/7/2025 (derde trimester 2025), en daar komen we dan op 0 (10.000 + 10.000 – 20.000).

Stel echter dat de timing van deze CF-groepering niet “Begin” is maar “Einde”, dan is de datum van de gegroepeerde CF voor het tweede trimester 30/6/2025.
Dan verschuift de CF van 1/4/2025 naar het eerste trimester, met als groepeerdatum 31/3/2025. De andere CF blijven in het tweede trimester en worden gegroepeerd op 30/6/2025.

Bijzonderheid: indien er geen volgend “normaal” groepeerinterval is, omdat de partner ook in hetzelfde groepeerinterval overlijdt, dan wordt het laatste interval gelijkgesteld aan de periode tussen het eerste en het tweede overlijden en worden de CF die vallen na het eerste overlijden gegroepeerd op de overlijdensdatum van de langstlevende partner. Als er geen normaal groepeerinterval is vóór het groepeerinterval van het eerste overlijden, wordt de berekeningsdatum van het Dossier als eerste groepeerdatum beschouwd en wordt het eerste interval gelijkgesteld aan de periode tussen startdatum dossier en het eerste overlijden.

Limieten van groepering

Wanneer u gaat groeperen op jaarbasis, kunt u in de realiteit soms in de problemen geraken. Het is dan ook heel belangrijk om te allen tijde rekening te houden met de echte liquiditeitspositie en hier niet in te overdrijven.

- De hier gekozen instelling geldt voor ALLE cashflows. Wilt u enkel bepaalde cashflows beïnvloeden, doet u dat best op het niveau van de cashflow zelf (door de datum naar achteren te schuiven).
- De groepering gebeurt steeds op basis van de jaarkalender: dit betekent dat wanneer we bijvoorbeeld groeperen op kwartaalbasis, dat we dan voor kwartaal 2 de inkomsten en uitgaven kunnen groeperen die vallen tussen april en juni. Gesteld dat we bijvoorbeeld een belangrijke uitgave te financieren hebben in juni, en dat we het kapitaal hiervoor pas verwachten in juli, dan zal groepering op kwartaalbasis geen soelaas bieden, vermits juli al deel uit maakt van kwartaal 3. U zou in dit geval al moeten groeperen op jaarbasis.

Geen impact op de rapportering van cashflows

Aan de **rapportering** van de ingegeven **cashflow** verandert er niets. De input blijft wat hij is en kan als dusdanig bij voortduur worden geafficheerd. Dit rapport vindt u op het Cashflowscherm:

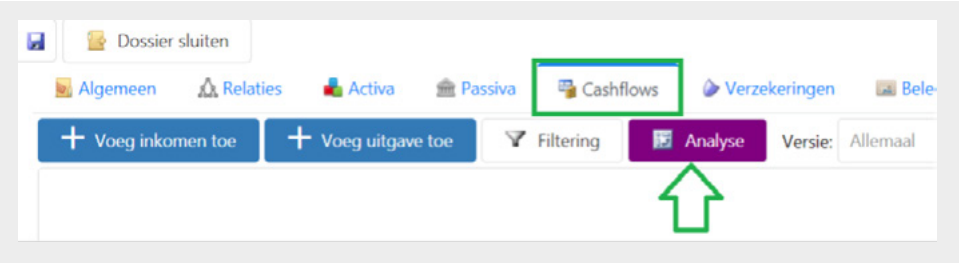

Het is immers pas in de fundingberekening dat het groeperen gebeurt. Wanneer u dus een detailrapport van de berekening gaat bekijken, gaatu zien dat de cashflows hun oorspronkelijke datum hebben behouden.

Bepalen van volgorde van belegging: early vs late funding

We hebben hierboven gezien dat Doelwaarden het gevolg zijn van de groepering van Negatieve Balansen binnen een bepaald groepeerinterval. Het kan natuurlijk ook zijn dat andere groepeerintervallen een positief saldo vertonen. Die saldi hebben we hogerop reeds gedefinieerd als Positieve Balansen.

Het belang van deze Positieve Balansen is dat u hiermee latere Doelwaardes kan financieren. Stel dat u een pensioenkapitaal ontvangt op 1/3/2025, zult u op die datum (of in die maand) allicht een Positieve Balans hebben. Stel dan dat u een Doelwaarde hebt op 1/6/2025, kan die voorgaande Positieve Balans eventueel dienen voor de financiering ervan.

Maar we leggen dit niet op in de berekening: u heeft de keuze om voorrang te geven aan financiering uit de bestaande portefeuille (dat noemen we **"Early Funding"**) dan wel aan financiering met Positieve Balansen (wat we **"Late Funding"** noemen). Deze keuze kunt u bepalen op het versiescherm:

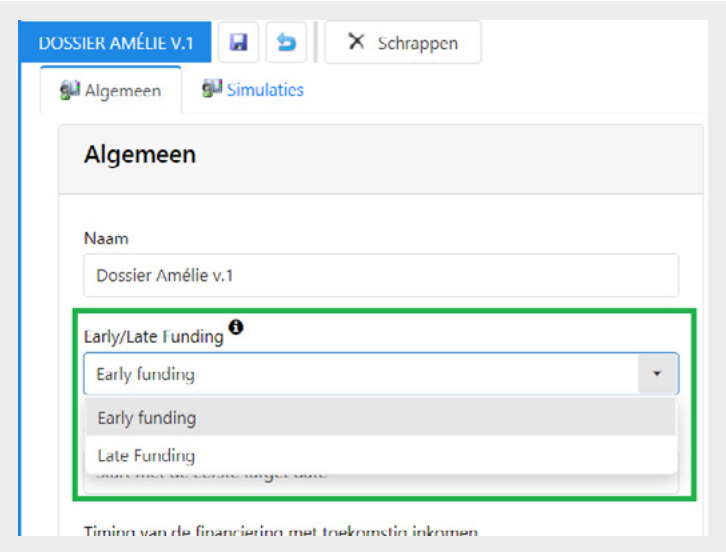

Late en Early funding hebben beide hun voor- & nadelen:

Late funding biedt het voordeel dat u uw huidige portefeuille maximaal vrij houdt. Gesteld dat u in de toekomst over voldoende inkomsten gaat beschikken, kan het zijn dat u uw huidige portefeuille in haar totaliteit niet nodig hebt om er uw levensstandaard mee te financieren. Uw huidige portefeuille is in die hypothese dan volledig vrij beschikbaar. U zou deze dan bijvoorbeeld kunnen aanwenden in het kader van een successieplanning (schenking aan de kinderen bijvoorbeeld).

Late funding kan soms ook wel wat risico's inhouden wanneer zou blijken dat men toekomstige inkomsten in rekening brengt die dan later toch niet binnen blijken te komen. Denk bijvoorbeeld aan iemand die rekening houdt met een maandelijks huurinkomen en dan naderhand wordt geconfronteerd met leegstand.

Om de berekening in zo'n situatie toch voldoende representatief te laten zijn, is het aan te bevelen een percentage onzekerheid mee te geven aan de verwachte inkomsten. De berekening kan dan desgewenst met dat percentage geen rekening houden.

Late funding kan desgevallend ook noodzakelijk zijn wanneer de huidige portefeuille niet voldoende is om er de hele toekomstige levensstandaard mee te financieren.

Early funding biedt het voordeel dat u op zeker speelt. U legt immers vandaag al maximaal aan de kant wat er moet worden voorzien voor de latere financiering van uw toekomstige levensstandaard.

Gesteld dat u vandaag al zo veel beleggingsportefeuille hebt dat u hiermee uw gehele toekomstige levensstandaard kan financieren, dan zullen alle toekomstige inkomsten vrij beschikbaar zijn.

Early funding biedt daarnaast het voordeel dat u uw beleggingshorizons maximaal kan optrekken. Door nu reeds te sparen voor bijvoorbeeld een financiële doelstelling over 20 jaar, geniet u een beleggingshorizon van 20 jaar. Hiermee kan u er redelijkerwijze van uitgaan dat u meer rendement zal behalen dan wanneer u bijvoorbeeld maar 1 jaar beleggingshorizon zou hebben.

Early funding kan anderzijds wel het nadeel hebben dat uw huidige beleggings-portefeuille “geblokkeerd” zit ter financiering van latere doelstellingen. In de mate immers dat de early funding berekening uitwijst dat u uw huidige beleggingsportefeuille dient te reserveren, kan u deze bijvoorbeeld niet meer wegschenken.

U maakt deze keuze wel voor de hele berekening, niet voor elke target apart. Wilt u opteren voor Early Funding, maar bepaalde doelwaarden die kort vallen na een positive result bij voorrang met dat positive result funden, kunt u de cashflows groeperen.

De berekeningsmotor zal indien nodig tijdens de berekening automatisch overschakelen van de ene optie naar de andere als blijkt dat er niet voldoende financieringsmiddelen voorhanden zijn in de geselecteerde methode. In onderstaande grafiek zien we bijvoorbeeld dat beide opties worden gebruikt in het dossier in kwestie: we starten met de vroegste doelwaarden te financieren middels Early Funding (dat is de door de gebruiker geselecteerde optie) en van zodra de bestaande portefeuille helemaal hiervoor is gereserveerd, stappen we over op financiering met toekomstige positieve balansen:

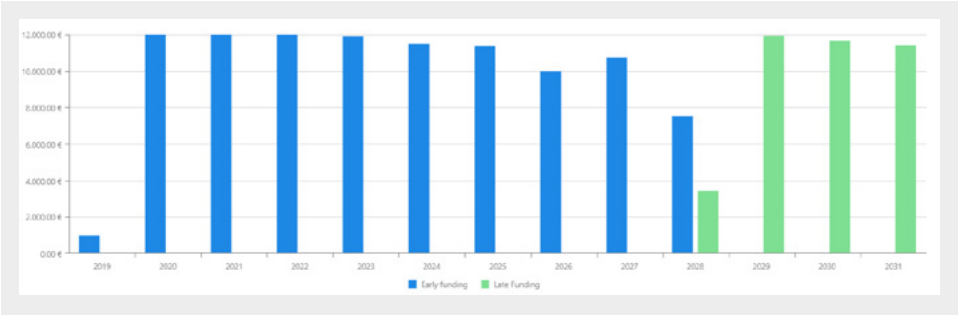

Funding van de doelwaarde

Zoals hogerop vermeld, kunnen deze Doelwaarden worden gefinancierd met toekomstige Positieve Balansen (Late Funding) of met de huidige, bestaande portefeuille (Early Funding).

Om deze Doelwaarden te financieren middels **Late** Funding, onderscheiden we **3 categorieën toekomstige Positieve Balansen**:

1. Eigen positieve balansen van de partner met de kortste levensverwachting
2. Eigen positieve balansen van de langstlevende partner
3. Gezamenlijke positieve balansen

Om deze Doelwaarden te financieren middels **Early** Funding, onderscheiden we **3 categorieën bestaande portefeuillebestanddelen**:

1. Eigen portefeuille van de partner met de kortste levensverwachting
2. Eigen portefeuille van de langstlevende partner
3. Gezamenlijke portefeuille
   a. een **onverdeelde** portefeuille is een portefeuille waarvan we zien dat die niet in de huwgemeenschap zit, maar waarop beide partners transacties doen. Partners die gewoon samenwonen of gehuwd zijn met scheiding van goederen zullen veelal een onverdeelde portefeuille hebben om van daaruit de gezamenlijke uitgaven te financieren
   b. een **gemeenschappelijke** portefeuille is een portefeuille waarvan we zien dat die is aangeduid als behorend tot de huwgemeenschap. Partners die gehuwd zijn met gemeenschapsstelsel zullen vanuit hun gemeenschappelijke portefeuille hun gezamenlijke uitgaven financieren.

Info: Om te kijken wie eigenaar is van de portefeuillebestanddelen volstaat het te kijken naar de nettowaarde van de stortingen en afhalingen die zijn gebeurd, door wie ze zijn gebeurd en of ze al dan niet tot de huwgemeenschap behoren. Meer uitleg over de principes van eigendom van Assets: zie “PHINEQ Manuals – VERMOGENSMODULE”.

Beleggingsverzekeringen worden ook meegeteld als portefeuillebestanddelen die voor Funding kunnen dienen, behalve als ze een einddatum hebben of als ze expliciet worden uitgesloten uit de Funding (keuzemogelijkheid op het verzekeringsscherm).

In een dossier kan het gaan om verschillende portefeuillebestanddelen (“Assets”), maar ze worden samengeteld tot één **referentiewaarde** per bovengenoemde categorie om de financieringscapaciteit te bepalen voor Early Funding. Zoals blijkt uit onderstaand overzicht, hebben de mensen in dit dossier verschillende bankrekeningen en beleggingsverzekeringen, maar enkel het totaal per eigenaar onderaan wordt in de Funding meegenomen als Referentiewaarde:

Omschrijving	Amélie Aarnodt	Gemeenschap	Louis Depoorter
Portefeuille DPL-001-0003772	84.796,25	0,00	0,00
Portfolio 7374640001	144.834,58	0,00	0,00
Portefeuille 08423	318.219,43	0,00	0,00
Portefeuille 1304-025846	24.536,04	0,00	0,00
Degroof-P Asset Management	0,00	414.585,76	0,00
Portefeuille ING	0,00	532.893,12	0,00
Liquide buffer	0,00	50.000,00	0,00
Obligaties	0,00	0,00	211.000,00
	Som: 1.727.386,30	**Som: 997.478,89**	**Som: 420.387,44**

Samenvattende tabel:

Financiering door:	Late Funding	Early Funding
Eigen doelwaarden van de partner met de kortste levensverwachting	Eigen positieve balansen van de partner met de kortste levensverwachting	Eigen portefeuille van de partner met de kortste levensverwachting
Eigen doelwaarden van de partner met de langste levensverwachting	Eigen positieve balansen van de langstlevende partner	Eigen portefeuille van de langstlevende partner
Gemeenschappelijke doelwaarden	Gezamenlijke positieve balansen	Portefeuille commun

Bepalen van de volgorde van financiering van de doelwaarden

De volgorde waarin de Doelwaarden worden gefinancierd, hangt af van een keuze op het versiescherm:

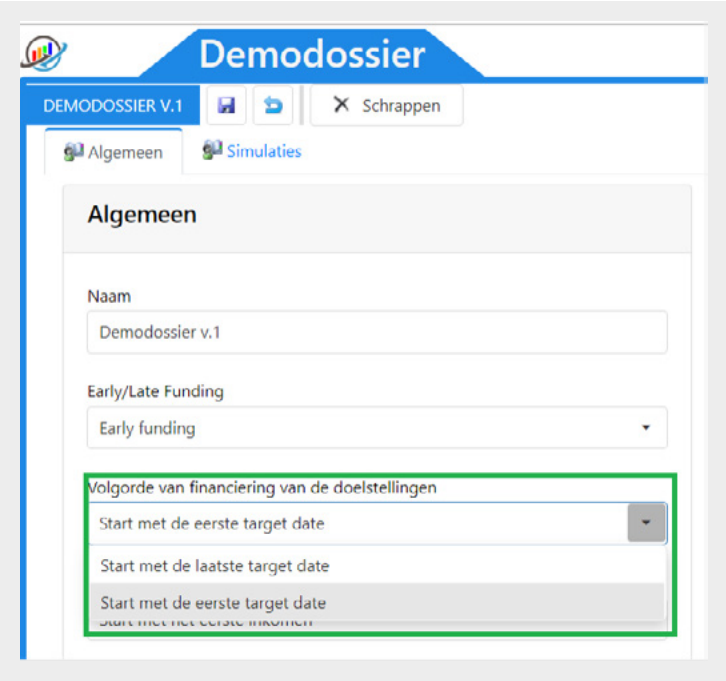

Stel dat u een dossier hebt met volgende Doelwaarden:

Datum	Doelwaarde
1/4/2025	10.000,00
1/3/2030	25.000,00
1/9/2038	5.000,00
1/10/2038	5.000,00
1/11/2038	5.000,00
1/12/2038	5.000,00
1/1/2039	5.000,00

Als de optie Start met de laatste target date” is gekozen, zal eerst een Funding worden berekend voor 1/1/2039, vervolgens voor 1/12/2038 enz.

Als de optie Start met de eerste target date” is gekozen, zal eerst een Funding worden berekend voor 1/4/2025, vervolgens voor 1/3/2030 enz.

De volgorde waarin u de doelstellingen wenst te financieren is niet altijd zonder gevolg. In combinatie met de volgorde van belegging kan een verkeerde keuze in de volgorde van financiering van doelstellingen immers ongewild aanleiding geven tot een deficit.

Voorbeeld: we nemen een dossier met onderstaande cashflows:
- Een vaste uitgave van 10.000 per jaar van vandaag tot levensverwachting
- Een inkomend kapitaal van 120.000 op pensioenleeftijd

Er is een portefeuille van 170.000.

We rekenen met 0% rendement en 0% indexering opdat alle bedragen goed herkenbaar blijven.

We kiezen voor late funding en “Start met de laatste target date”.

Op basis van deze gemaakte keuzes zien we in onderstaande grafiek we dat de target dates nà het pensioen eerst worden gefinancierd met het pensioenkapitaal en dat al wat voor het pensioen valt, met de bestaande portefeuille wordt gefund.

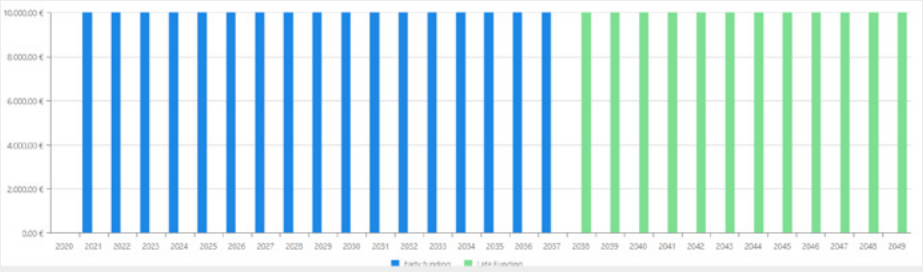

Dat geeft nergens een tekort:

Schakelen we over naar “Early Funding” met nog steeds dezelfde volgorde van financiering, dan zal de bestaande portefeuille eerst worden gebruikt voor de verste target dates. Op het moment dat de portefeuille helemaal is gereserveerd voor die “late” targets, schakelt de berekening over op “Late Funding” om de targets van 2032 en voorgaande te financieren.

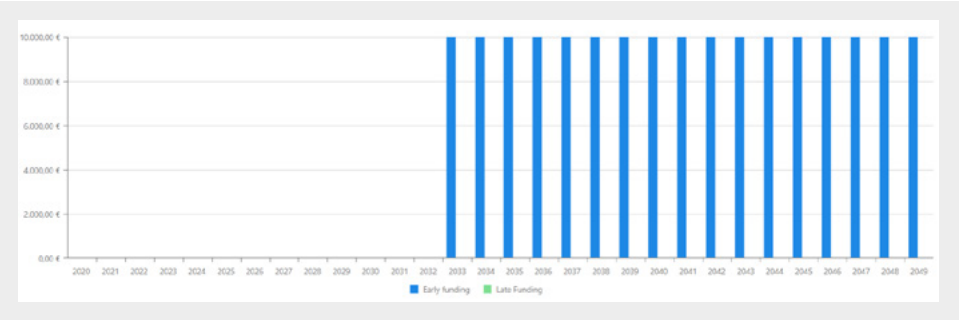

Maar dat lukt niet, want het pensioenkapitaal komt pas binnen in 2037, wat leidt tot een aantal tekorten:

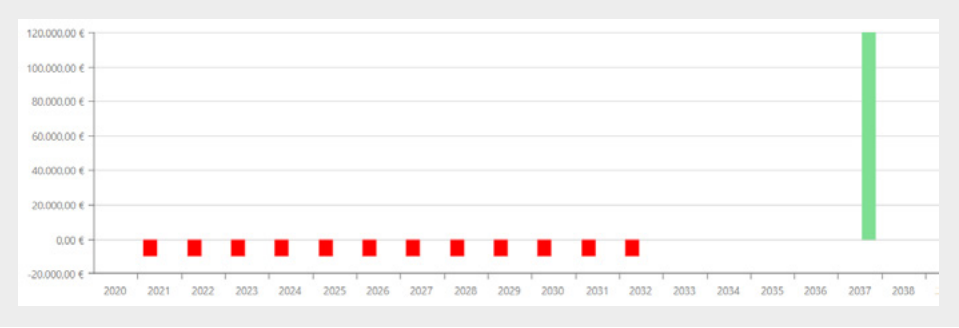

Liquide reserve/buffer

Van de referentiewaarde (bestaande portefeuille) moet de Liquide Reserve in mindering worden gebracht: dat is het portefeuillebestanddeel waarvan is aangeduid dat het als liquide buffer moet worden beschouwd en dat dus niet mag worden gebruikt om Doelstellingen te financieren. Hier wordt wel een specifiek vermogensbestanddeel aangeduid dat zal belegd worden in een generiek product zoals aangeduid op het Versiescherm (voor meer uitleg over de projectie van dit bestanddeel, zie PHINEQ Manuals – PROJECTIEMODULE).

En die aanduiding van de Liquide Reserve volgt een zelfde systematiek als hierboven.

1. Eigen Liquide Reserve van de partner met kortste levensverwachting: de portefeuillebestanddelen die enkel toebehoren aan de partner met de kortste levensverwachting
2. Eigen Liquide Reserve van de langstlevende partner: de portefeuillebestanddelen die enkel toebehoren aan de partner met de langste levensverwachting
3. Gezamenlijke Liquide Reserve:
   a. Ofwel: de portefeuillebestanddelen die toebehoren aan beide partners (onverdeelde asset)
   b. Ofwel: gemeenschappelijke buffer: de portefeuillebestanddelen die toebehoren aan de huwgemeenschap

U kan deze Liquide Reserve selecteren op het scherm “Berekenen”.

Het beleggingsuniversum

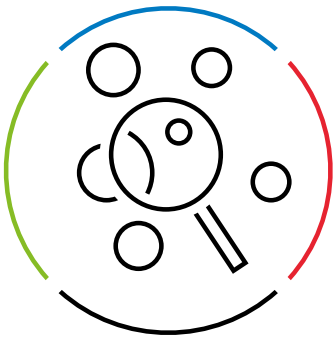

Investeringsprofielen

Investeringsprofielen zijn beleggingsvormen die een aantal parameters bevatten, nodig voor de berekening van de Funding. Die beleggingsvormen kunnen variëren van één bepaald beleggingsfonds, over een combinatie van enkele beleggingsfondsen tot een portefeuilleprofiel waarin zowel fondsen als rechtstreekse beleggingslijnen kunnen voorkomen. Zij krijgen een generieke benaming mee die idealiter aangeeft wat de achterliggende parameters zijn. Zo kunt u profielen bv. de benaming “Horizon 120 Dynamisch” of “Term 120 Risk level 5” geven om de 2 belangrijkste parameters voor de Funding te herkennen bij het zien van deze profielen in de resultaten:

- De **Minimum Beleggingshorizon**: deze parameter geeft aan dat dit product niet geschikt is voor een beleggingstermijn onder die horizon
- Het impliciet risiconiveau dat dit profiel vertegenwoordigt

Beperken van het beleggingsuniversum

Na het inventariseren van de Doelwaardes, de voorkeur voor Early of Late Funding en de volgorde van behandeling van de Doelwaarden, is de volgende stap in de berekening van de Funding het bepalen van het speelveld waarbinnen beleggingen kunnen worden gedaan: het **Beleggingsuniversum**.

Het Beleggingsuniversum is de lijst van beleggingsprofielen waarin de klant bereid is te beleggen. Als hij heeft aangegeven dat hij bv. geen producten wilt met een SRRI *hoger* dan 5, zullen geen producten met een SRRI van 6 of 7 worden voorgesteld.

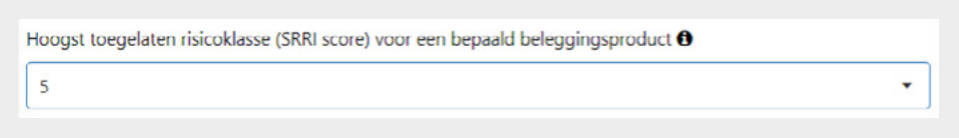

Deze instelling vindt u terug op de tab “MIFID” op de klantenpagina:

Concreet: als de productenlijst waarmee u de berekeningen maakt, volgende lijst van producten bevat, zal het onderste product voor de berekeningen *van deze klant* niét worden gebruikt:

Name	Risk class (SRRI)
Cash	1
Horizon 12	1
Horizon 24	1
Horizon 36	1
Horizon 48	3
Horizon 72	4
Horizon 120	5
Horizon 144	6

Het meest geschikte investeringsprofiel

Zodra een Doelwaarde is gevonden, kennen we de Doeldatum. Op basis van die datum wordt bepaald hoe lang de **Beleggingshorizon** is voor deze Doelwaarde en worden de beschikbare producten uit het Beleggingsuniversum van de klant geselecteerd waarvan de minimum beleggingshorizon niet hoger is dan de berekende beleggingshorizon. Mochten we toelaten dat een Doelwaarde met een Beleggingshorizon van bv. 5 jaar gefinancierd zou worden met een product waarvan is opgegeven dat het een minimum beleggingshorizon heeft van 15 jaar, zouden we onnodig veel beleggingsrisico lopen.

De grafiek hieronder geeft dit idee weer: we zien de historiek van een product. Stel dat dit product zou zijn gekocht waar de eerste groene pijl staat, om een Doelwaarde te financieren die aan de tweede groene pijl lag, zou er verlies moeten zijn genomen op deze belegging om de geplande uitgaven te betalen. Dit product is dus niet geschikt voor een Doeldatum die slechts 4 jaar verder ligt.

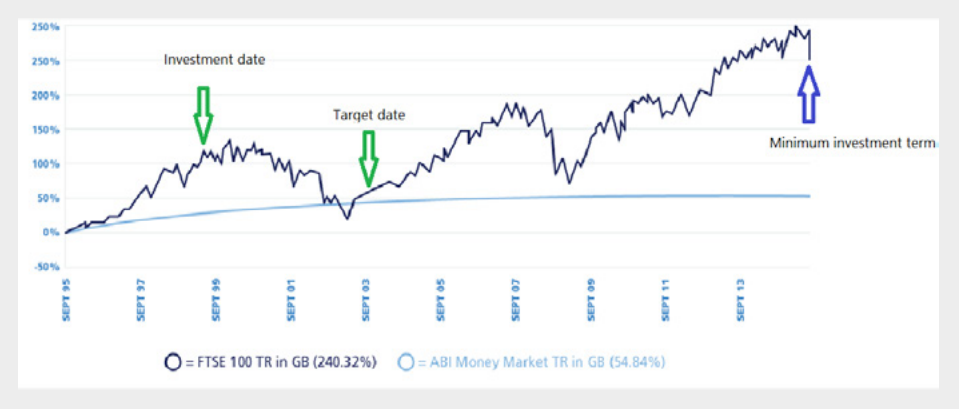

(grafiek Zurich.co.uk)

De producten die voldoen aan bovenstaande voorwaarde worden gerangschikt volgens de verwachte return en het product met de hoogste return wordt weerhouden voor de Funding.

Bedrag van de funding: actualisatie

Naast Beleggingshorizon en Risiconiveau is de Groeivoet van het Investeringsprofiel de bepalende factor voor de berekening van de **Fundingwaarde**.

Het bedrag aan Funding is de **actuele waarde van de Doelwaarde**, berekend aan de geschatte return van het weerhouden product over de effectieve beleggingshorizon tussen het ogenblik van Funding en de Doeldatum. We actualiseren en kapitaliseren steeds op dagbasis (werkelijke dagen).

Het portefeuillevoorstel: benodigde / vrij beschikbare portefeuille / buffer

Het deel van de bestaande portefeuille dat **vandaag** aan de kant moet worden gelegd, noemen we de **"Benodigde portefeuille"** (of **Fundingportefeuille**).

Het saldo van de bestaande portefeuille noemen we de Vrij Beschikbare Portefeuille. Dit deel van de bestaande portefeuille dient niet om doelstellingen te financieren.

1. Dit maakt dat dit deel in principe zeer dynamisch kan worden kunnen belegd (binnen de grenzen van het risicoprofiel van de belegger)
2. Dit deel zou bijvoorbeeld ook het voorwerp kunnen uitmaken van een schenking, vermits men het zelf toch niet nodig heeft

Zoals hogerop reeds vermeld, is er ook een component "Liquide buffer", die tussen de benodigde en de vrij beschikbare portefeuille zweeft: dit stuk van de bestaande portefeuille is in principe niet nodig voor de financiering van concrete doelstellingen, maar het is ook niet echt vrij beschikbaar, want het dient om totaal onvoorziene uitgaven op te vangen of om snel op opportuniteiten te kunnen inspelen.

De opdeling van de portefeuille in deze drie componenten vindt u in de grafiek "Portefeuillevoorstel per compartiment":

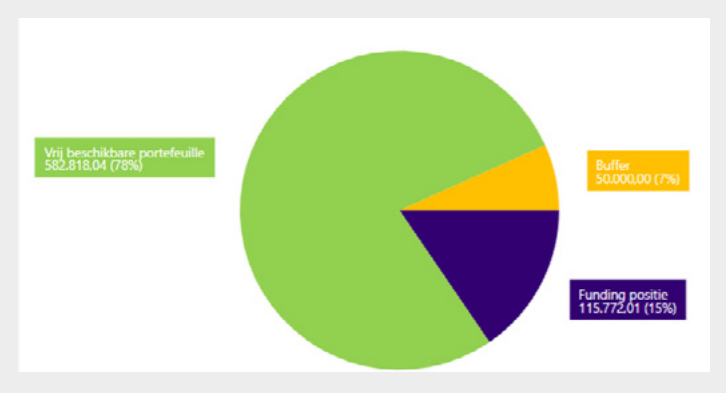

De ideale samenstelling van het donkerblauwe deel van deze taart vindt u terug in de grafiek "Funding vandaag":

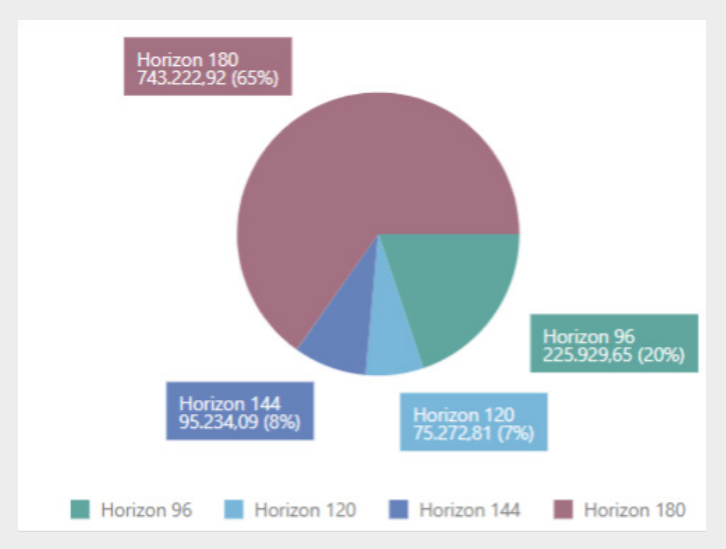

Funding topics

Risk basket (under construction)

Maximumrisico dat de belegger wil of mag lopen: de “risk basket”

Tijdens de Fundingberekening houden we het totale risico dat de belegger wil of mag lopen in de gaten. Wij hanteren een methode die bepaalt hoeveel risico de portefeuille van de klant maximaal mag bevatten op basis van zijn beleggersprofiel, uitgedrukt op een schaal van 1 tot 7 (SRRI).

*Stel dat de klant een portefeuille heeft van 70.000 EUR en een beleggersprofiel dat overeenstemt met een risiconiveau van 3 (op een schaal van 7). Het totale risico dat in zijn portefeuille is toegelaten, is 3/7 * 70.000 EUR = 30.000 EUR.*

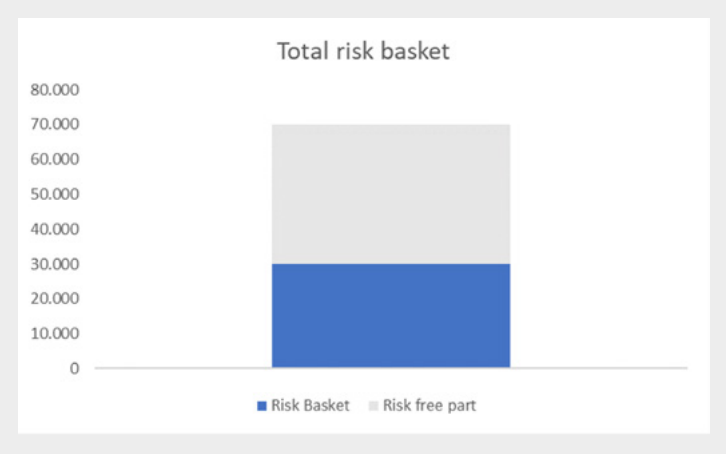

We noemen die waarde van 30.000 EUR de “Risk basket”, een mandje dat stelselmatig wordt gevuld bij elke Funding die we berekenen.

Alvorens we de Funding wegschrijven, berekenen we eerst hoeveel risico er door de Funding van deze Doelwaarde met het door de rekenmotor voorgestelde product (zie “Liquide reserve/buffer”) zou worden toegevoegd aan de Funding Portfolio.

Volgende principes moeten worden gerespecteerd:

- Alle SRRI-scores leiden tot een aanrekening van risico, ook SRRI=1, want men gaat ervan uit dat alle producten een zeker risico inhouden.
- De weging gebeurt volgens de formule: Aangerekend risico = Belegging X SRRI/7. Als de hele portefeuille dus is belegd in een product met SRRI 4, dan wordt 4/7 van de totale waarde van de portefeuille als risico aangerekend.
- Een niet-belegde portefeuille heeft dus een risico van 1/7 van de waarde van de portefeuille.
- Dat betekent dus dat alles wat tijdens de Funding niet in een product met hoger SRRI dan 1 wordt belegd, per saldo toch in SRRI=1 wordt belegd. Elke voorgestelde belegging (Funding in dit geval) moet dus rekening houden met het feit dat het saldo van de portefeuille *minstens* aan 1 zal worden belegd.
- Als u dus de volledige resterende RiskBasket wil opnemen, dan is RiskBasket = [Risico van de belegging] + (Totale waarde portefeuille – Belegde waarde product) / 7, waarbij “Risico van de belegging” staat voor de belegde waarde in het product, vermenigvuldigd met de SRRI van het product en gedeeld door 7, zoals hierboven reeds uiteengezet.

- Uit deze vergelijking kunnen we het **maximum belegbaar bedrag in een product** berekenen: 7 * (RB – 1/7 * RV) / (SRRI – 1), waarbij RB= RiskBasket en RV=ReferenceValue, en SRRI staat voor de SRRI van het voorgestelde product.

Uitwerking van de formule:

RB = Risk Basket
P = Belegde waarde in Product
RV = Reference Value
RB = SRRI /7 * P + (RV – P)/7
RB = SRRI /7 * P + 1/7 * RV – 1/7 * P
RB = 1/7 * P * (SRRI – 1) + 1/7 * RV
RB – 1/7 * RV = 1/7 * P * (SRRI – 1)
7 * (RB – 1/7 * RV) = P * (SRRI – 1)
7 * (RB – 1/7 * RV) / (SRRI – 1) = P

We illustreren de werking van deze formule via een voorbeeld: een belegger heeft een portefeuille van 70.000 en een risicoprofiel van 3, en dus een Risk Basket van 30.000. Hij heeft een maximum van SRRI=6 vooropgesteld voor de keuze van de beschikbare producten.

De te behandelen Doelwaarde van per hypothese 5.000 EUR valt over precies 15 jaar en er wordt een product met een minimum beleggingshorizon van 10 jaar gekozen, met een SRRI van 6 en een verwachte return van 3%. De te beleggen waarde (FundingValue) in dit product is 3.209 EUR.

*Het maximum dat mag worden belegd in dit product, is 7 * (30.000 – 1/7 * 70.000)/ (6 – 1) = 28.000 (volgens bovenstaande formule), dus dat is geen probleem want er moet hier maar 3.209 worden belegd in dit product. Daarmee nemen we maar 3.209 * 6/7 = 2.750,57 van de resterende Risk Basket af. Die bedraagt vanaf nu 30.000 – 2.750,57 = 27.249,43. De resterende portefeuille voor Funding (ReferenceValue) bedraagt nog 70.000 – 3.209 = 66.791.*

Een volgende target is die over 14 jaar en bedraagt 100.000 en zou met hetzelfde product kunnen worden gefund. De te beleggen waarde is in principe 66.111,78.

*Het maximum dat echter mag worden belegd in dit product, is 24.791,00 EUR (volgens bovenstaande formule), dus dat is minder dan de berekende Funding Value. We beleggen dus dat maximum van 24.791,00 EUR in dit product, en nemen daarmee 24.791,00 * 6/7 = 21.249,43 van de resterende Risk Basket af. Vermits we beperkt zijn in het risico dat mag worden genomen, moet de rest van de portefeuille (66.791 – 24.791,00 =42.000) dus aan het minimumrisico worden belegd, dus een product met SRRI = 1. Dat voegt een extra risico toe van 6.000. Beide samen voegen dus 6.000 + 21.249,43 = 27.249,43, en dat is gelijk aan de Risk Basket die nog beschikbaar was.*

Vanaf dit ogenblik kan er niets meer worden gefund met een SRRI >1.

Noot: deze methode hoeft u niet per se te volgen. U kan deze uitschakelen op het scherm “Berekenen”:

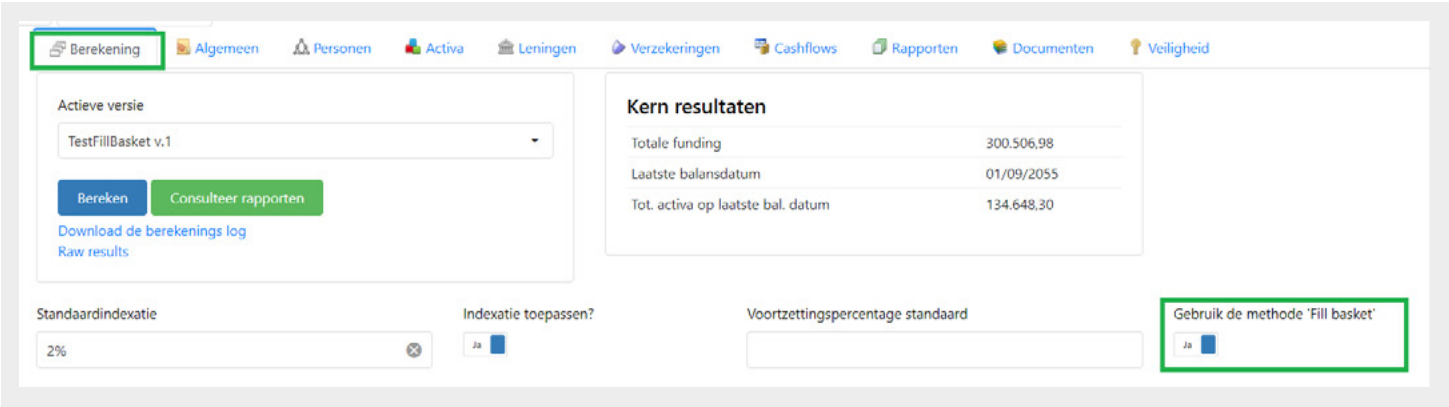

Het uitschakelen van dit systeem betekent wel dat de belegger per beleggingshorizon per definitie de meest risicovolle producten zal terugvinden in zijn Funding Portfolio, met als enige grens de maximum SRRI voor producten. Deze parameter zal u dan desgevallend moeten aanpassen om binnen het risicoprofiel van de belegger te blijven.

Zakelijke rechten

Een portfolio in blote eigendom of vruchtgebruik telt **NIET** mee voor funding (voorlopig niet aan de orde vermits we geen BE/VR toelaten op portfolio assets).

Maatschap

De portefeuille die is aangekocht via de **maatschap** moet in hoofde van de persoon die aandelhouders is van die maatschap altijd als free portfolio worden behandeld want de aandeelhouder van de maatschap kan immers niet zomaar op zijn eentje het geld van de maatschap aanspreken voor de financiering van zijn hoogsteigen uitgaven.

Deficit: wat als de berekening een tekort aangeeft?

Als u in een dossier een tekort tegenkomt, dient dit eerst te worden opgelost alvorens de planning verder te zetten. De grafieken m.b.t. opdeling en samenstelling van de modelportefeuille zijn immers niet langer representatief in dat geval.

De geïndividualiseerde fundingberekening kan als resultaat hebben dat er een deficit ontstaat in hoofde van mijnheer maar niet in hoofde van mevrouw of vice versa, of nog dat er een deficit is op de gezamenlijke portefeuille maar niet op de individuele portefeuilles.

Er kan bv. een deficit zijn op de gezamenlijke positie omdat er bijvoorbeeld enkel gezamenlijke uitgaven zijn ingevuld en er hetzij géén gezamenlijke portefeuille is ingegeven, of een gezamenlijke portefeuille met geringe waarde.

Oplossing 1: In dat geval volstaat het dat beide partners een overschrijving doen vanuit hun eigen portefeuilles naar de gezamenlijke portefeuille. Ze doen dit naar eigen vermogen en kunnen (pro rata hun respectievelijke vermogen).

Oplossing 2: Stel dat de individuele portefeuilles niet groot genoeg zijn om dit te doen, maar dat men weet dat er wel voldoende toekomstige inkomsten zijn, dan zou een combinatie van een gezamenlijk inkomen en een eigen uitgave moeten worden ingegeven (waarmee men dus de facto een periodieke overschrijving organiseert van eigen naar gemeenschappelijke portefeuille): bv. voor mevrouw (die zeer veel eigen inkomsten heeft) een eigen uitgave ingeven, en een gemeenschappelijk inkomen voor hetzelfde bedrag.

Analyse van de tekorten

Om een of meerdere tekorten te analyseren, gebruiken we het rapport "Tekorten en overschotten" in de sectie "Detail Funding" van het scherm rapporten (beschikbaar binnen het dossier vanzodra u hebt berekend).

Het eerste beeld dat u krijgt, is globaal: dat zijn alle tekorten (en overschotten) die in dit dossier voorkomen: Bij wijze van voorbeeld hebben we hieronder deze grafiek geafficheerd uit een voorbeelddossier waar we een hele reeks tekorten zien vanaf het jaar 2042 en één groot tekort in 2027.

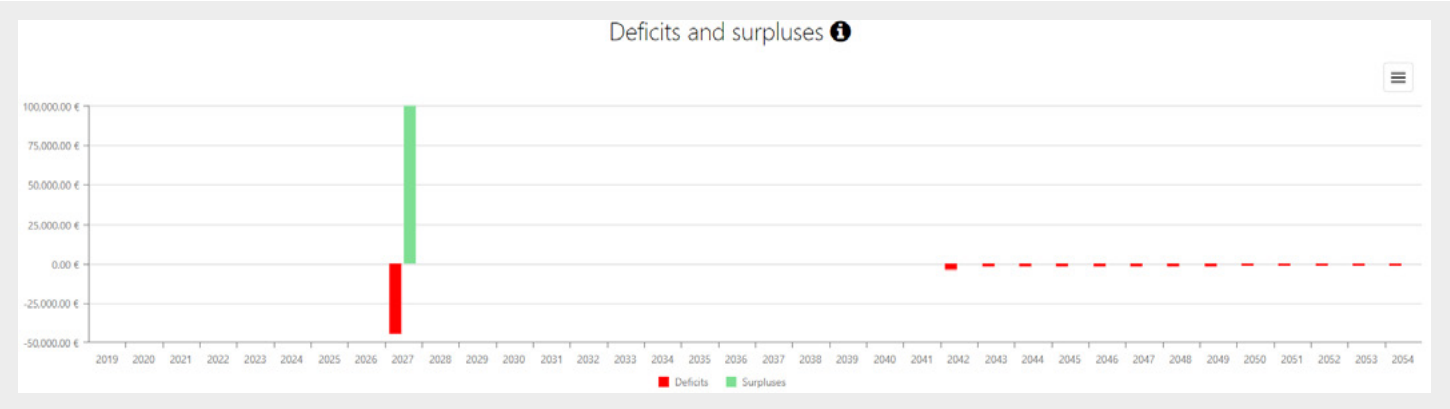

U dient echter elk tekort te **analyseren per "Owner"** (die kan u kiezen uit de lijst links bovenaan het scherm).

In het voorbeelddossier zijn er 3 Owners: mijnheer, mevrouw en Gemeenschap. Filteren we de lijst op "Mijnheer", dan zien we in dit voorbeeld één tekort verschijnen in 2027:

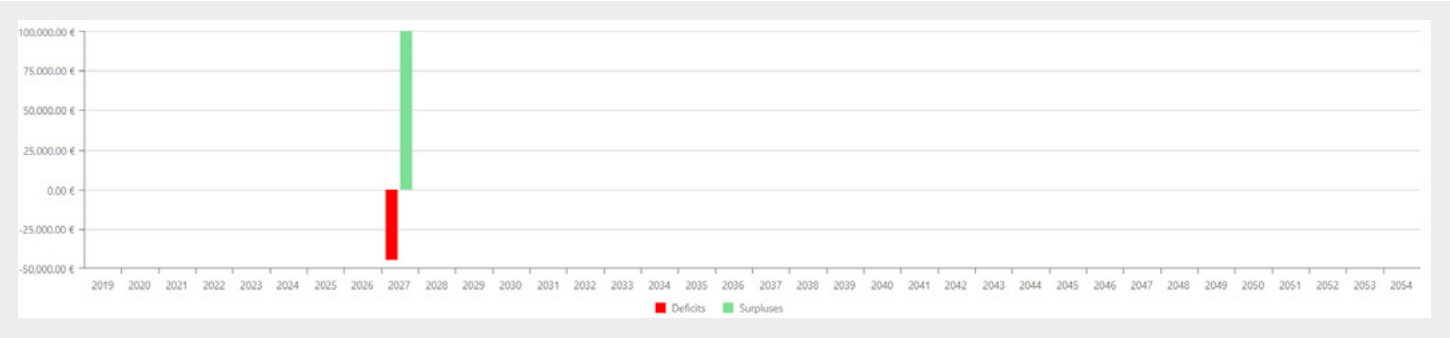

En we zien ook een overschot verschijnen in dat jaar. U kan op het scherm een van de staafjes in de grafiek aanklikken om detailinformatie te zien over de tekorten en overschotten. In dit voorbeeld zien we dan:

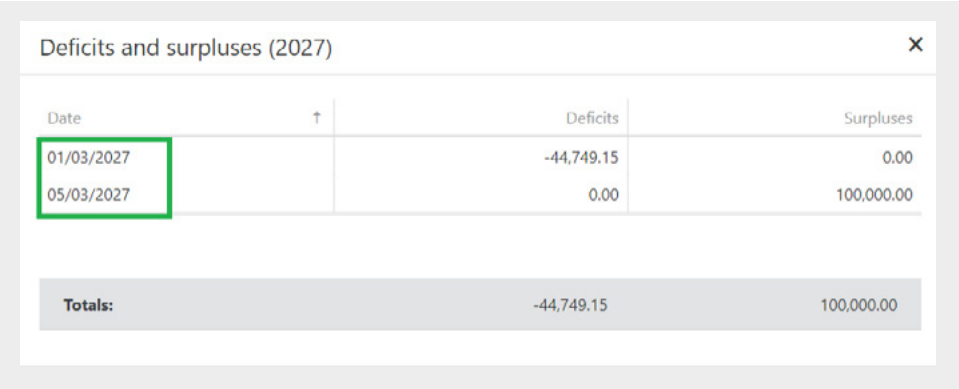

Deficits and surpluses (2027)

Date	Deficits	Surpluses
01/03/2027	-44,749.15	0.00
05/03/2027	0.00	100,000.00
Totals:	-44,749.15	100,000.00

U merkt dat de reden van het tekort niet met het bedrag op zich van de cash flows te maken heeft, maar met de timing ervan: de uitgave valt vroeger dan het inkomen, en omdat de Funding Engine datum per datum analyseert, zitten we hier dus met een mismatch die tot een tekort leidt.

Om dit op te lossen, kunt u de **groepering van cash flows op “Maandelijks” zetten**.

En wanneer de twee cash flows niet binnen dezelfde maand vallen, kunt u de groepering op kwartaalbasis of zelfs jaarbasis zetten, maar let op: dit geldt dan wel voor alle cash flows. Hoe groter het groepeerinterval, hoe meer de resultaten van de realiteit zullen afwijken.

In ons voorbeeld zouden we niet zo een drastische oplossing kiezen, maar zouden we de uitgave enkele dagen gewoon wat later zetten: in casu gaat het om de aankoop van een boot, dus maken die enkele dagen allicht niet het verschil.

Als we de lijst filteren op “gemeenschap”, zien we dat daar geen tekorten zijn:

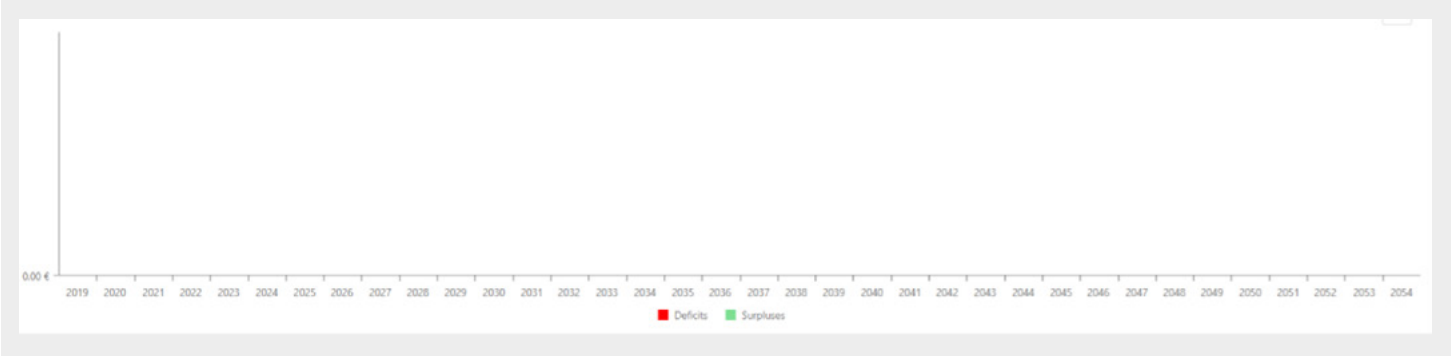

Hier moet dus niets voor worden ondernomen.

Als we filteren op “Mevrouw”, zien we het volgende beeld:

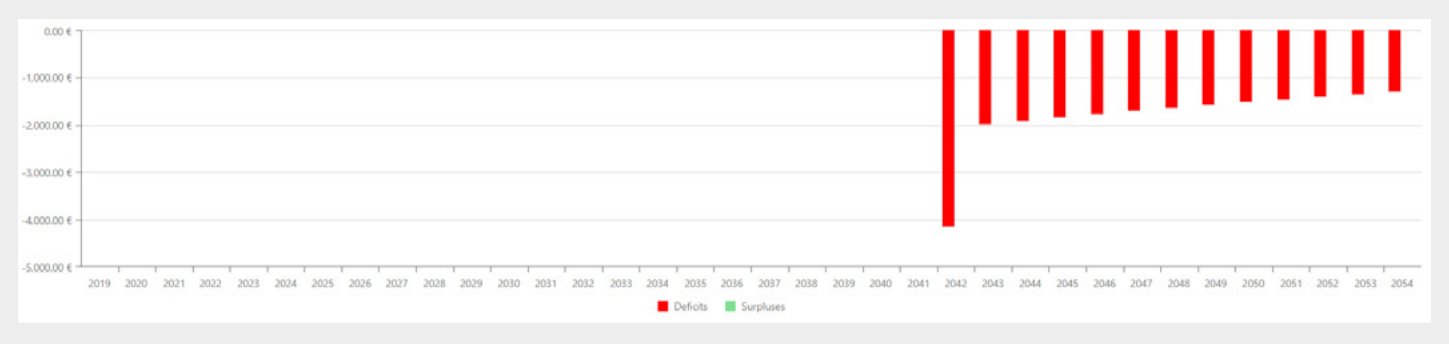

Hierin valt op dat de tekorten:

- Pas vanaf een bepaald jaar beginnen
- Elk jaar voorkomen

In dit voorbeeld gaat het over wat wij de “tweede periode” noemen: de periode na het overlijden van de partner met de korstste levensverwachting.

Om dit soort tekorten op te lossen, zijn meer drastische maatregelen nodig: de langstlevende moet op een of andere manier aan eigen inkomsten zien te geraken tijdens die tweede periode, of nu al een reserve in eigen naam aan de kant kunnen zetten voor die periode. Noteer hierbij het belang van het huwelijkscontract en de eigendomstitels van de partners. Klassieke oplossingen voor dit probleem zijn:

- **Verkoop van een actiefbestanddeel** in hoofde van de langstlevende partner simuleren (verkooptransactie toevoegen) aan het begin van de tweede periode (bv. een appartement dat zij nog van haar ouders heeft geërfd) of zelfs in de nabije toekomst. Op die manier zal door de berekeningsmotor een extra cash flow (de verkoopprijs) automatisch worden toegevoegd aan de portefeuille van de langstlevende. Let wel: als het om een goed gaat dat inkomsten opbrengt (bv. huur) zullen die inkomsten wegvallen vanaf de verkoopdatum en zal het effect niet “netto” zijn omdat het saldo op alle datums na de verkoop zal wijzigen. Noot: het kan en goed zijn dat eigen is, of dat voorheen gemeenschappelijk was. De verkoopprijs zal enkel als CF binnenkomen voor zover de langstlevende partner eigenaar is van het goed.
- Aanpassing van het **huwelijkscontract**, waarbij de langstlevende bij voorrang bepaalde activa voorafneemt (hetzij financiële tegoeden, die snel beschikbaar zijn, hetzij bv. bepaalde onroerende goederen die te gelde kunnen worden gemaakt).
- Afsluiten van een **verzekeringscontract** met eigen middelden van de partner met de korstste levensverwachting, met de langstlevende als begunstigde.
- **Schenking** van eigen middelden van de partner met de korstste levensverwachting aan de langstlevende (kan enkel uit de “Vrij beschikbare portefeuille”, anders brengt u de eerststervende in de problemen !).
- **Legaat** door de partner met de korstste levensverwachting aan de langstlevende.

Helpt dit alles nog niet, dan dient gekeken te worden of de ingegeven uitgaven niet te hoog zijn. Misschien is een deel daarvan echt aan te merken als luxe-uitgaven (op het cashflowscherm onder “Luxepercentage”) en kan u eens de berekening opnieuw maken in de veronderstelling dat het luxegedeelte van de uitgaven niet mee wordt gefinancierd. Dan zorgt u ervoor dat u de standaard levensstandaard kan financieren maar voor de financiering van de luxe-uitgaven moet u dan rekenen op een financiële meevaller (inkomsten die hoger zijn dan verwacht of beleggingsrendement dat hoger is dan verwacht). U kan deze berekening maken door in de piramide op het versiescherm een lager luxeniveau te kiezen. Zie documentatie *‘Phineq – Handleiding cashflowmodule’* voor meer uitleg over deze mogelijkheid.

Phineq handleiding

Fundingmodule

januari 2023

Deze publicatie is enkel bestemd voor Phineq-licentiehouders en hun geregistreerde gebruikers en mag op generlei wijze worden verspreid t.a.v. derden.

<<

Wolters Kluwer